

Szosta Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyki Teoretycznej, Matematycznej i Stosowanej

Bułgaria, Słoneczny Brzeg, 4–9 sierpnia 2008 r.

Rozwiązania zadań turnieju indywidualnego

Zadanie nr 1. Reguły:

1. Apostrof oznacza długość, jeżeli znajduje się po samogłosce, i czyta się jako [ə], jeżeli jest po spółgłosce.
2. Litera **w** oznacza zaokrąglenie warg, jeżeli znajduje się po spółgłosce, i głoskę [w] w pozostałych przypadkach.
3. [ə] wymawia się, chociaż nie jest zapisywane, między dowolną spółgłoską i następującą sonorną ([l m n]).
4. [ə] jest wymawiane także przed grupami spółgłosek na początku wyrazów.
5. **p t j g gw q qw** są wymawiane jako dźwięczne spółgłoski ([b d j g g^w ɣ ɣ^w]) na początku wyrazu albo między samogłoskami, i jako bezdźwięczne ([p t c k k^w x x^w]) na końcu wyrazu albo przy innej spółgłosce.

Odpowiedzi:

(a) 12 [əksənxōvɔn], 13 [ətəkəbɔx], 14 [gəməjəmin], 15 [emtoɣ^watk], 16 [dəbəlɔc];

(b) 17 *tp'te'sn*, 18 *mtesgm*, 19 *alapt'g*, 20 *glamen*.

Zadanie nr 2. (a) Reguły:

1. Ilość sylab. Każdy wers zawiera 6 sylab.
2. Aliteracja. Zob. opis zadania.
3. Rym wewnętrzny. Oznaczmy samogłoski (i połączenia głosek) w jednym wersie $V_1, V_2, \dots, V_6$. Przynajmniej jedna spółgłoska, która znajduje się bezpośrednio po V_5 , powinna znajdować się bezpośrednio po V_n ($n = 1, 2$ albo 3). W wersach parzystych przy tym jest $V_n = V_5$.

Por. na przykład wersy IV, 1–6 (aliteracja jest zaznaczona czcionką półtłustą, rymy wewnętrzne są podkreślone):

IV

- 1 háð**i** gramr, þars gnú**ð**u,
- 2 geira hregg við seggi,
- 3 (rauð fnýsti ben blóð**i**)
- 4 bryngögl í dyn Skoglar,
- 5 þás á raušn fyr ræsi
- 6 (réð eggliuðr) seggir ...

(b) Pozostałe wyrazy: **hœgra**, **smíði**.

V

- 1 a **ríks** (þreifsk reiddra øxa
- 2 b **rymr** ; knóttu spjór c **glymja**)
- 3 d **svartskyggð** bitu seggi
- 4 e **sverð** þjóðkonungs ferðar,
- 5 þás (f **hugfylðra** **hølda**)
- 6 g **hlaut** h **andskoti** i **Gauta**
- 7 (hó**r** vas j **songr** of k **svírum**)
- 8 l **sigr** (flugbeiddra m **vigra**).

Zadanie nr 3. W obu językach przydawka idzie po wyrazie określanym.

(a)	<i>jun</i>	kość	
	<i>i-jun</i>	szkielet	(mnóstwo kości)
	<i>i-wahnawa</i>	wiązka bananów	(mnóstwo bananów)
	<i>i-drai</i>	kalendarz	(mnóstwo dni)
	<i>drai-hmitrötr</i>	niedziela	(święty dzień)
	<i>gaa-hmitrötr</i>	sanktuarium	(święto miejsce)
	<i>uma-hmitrötr</i>	kościół	(święty dom)
	<i>ngöne-uma</i>	ściana	(granica domu)
	<i>ngöne-gejë</i>	wybrzeże	(granica wody)
	<i>nyine-thin</i>	szydło	(narzędzie klucz)
	<i>tii</i>	pisać	
	<i>bé-tii</i>	ołówek	(narzędzie pisać)
	<i>bé-wöli</i>	widelec	(narzędzie klucz)
	<i>wöta</i>	zwierzę	
	<i>bé-wöli-wöta</i>	ostroga	(narzędzie klucz zwierzę)
	<i>bé-ödu</i>	szklanka	(narzędzie pić)
	<i>ba-jié</i>	wybrzeże	(granica wody)
	<i>ba-bwén</i>	zmierzch	(granica nocy)
	<i>a-pulut</i>	łóżko	(miejsce spać)

(b) *wahnawa* ‘banan’, *drai* ‘dzień’; *wöli* ‘klucz’, *pulut* ‘spać’.

(c) *i-bii* ‘ród pszczół (mnóstwo pszczół)’, *tusi-hmitrötr* ‘Biblia (święta książka)’.

Zadanie nr 4. Rzeczowniki w tym zadaniu otrzymują następujące sufiksy:

1. **-kasm** ‘na gorze’, **-kotoya** ‘dla’, **-pit** narzędnik;
2. **-šeh** ‘jak, jakby’;
3. **-ta?m** l. mn.;
4. **-tih** ‘tylko (dokładnie, prosto)’.

Po spółgłosce nosowej (**m**, **n**, **ŋ**) zwarte **p**, **t**, **k** stają się dźwięczne (odpowiednio **b**, **d**, **g**). Jeżeli **k** znajduje się po **y**, to dźwięki zamieniają się miejscami.

Zaimki dzierżawcze to **?as** ‘mój’ i **mis** ‘twój’; jeżeli rzeczownik zaczyna się od zwartej spółgłoski, wówczas staje się ona dźwięczna, a przed nią pojawia się odpowiednia nosowa.

(a)	cakyasmatih	prosto nad łożą
	kamajšeh	jak cień
	?as mok	moja kukurydza
	mis ndacta?m	twoje zęby
	pahsunbit	kabaczką
	perolkotoyašehta?m	jakby dla czajników
-
(b)	dla krzesła	pokskukyotoya
	moim czajnikiem	?as mberolpit
	dokładnie jak góra	kocakšehtih
	słupy	komda?m
	nad cieniami	kamajngasmata?m
	twoje miasto	mis ŋgumguy

Zadanie nr 5. Zdania w języku inuktikut mają następującą strukturę:

X-(q)		V-	‘X V (się).’
X-(q)	Y-(r)mik	V-si-	‘X V jakiegoś Y.’
X-up	Y-(q)	V-	‘X V Y-a.’

gdzie X i Y są rzeczownikami, a V jest czasownikiem. Jeżeli rzeczownik otrzymuje końcówkę **-q**, gdy jest dopełnieniem określonym lub podmiotem w zdaniu, gdzie tego nie ma, to otrzyma również **-r** przed końcówką **-mik**, gdy jest dopełnieniem nie określonym (*nanu-q* — *nanu-r-mik*; *iluaqhaiji* — *iluaqhaiji-mik*). Żeby powiedzieć ‘twój’, należy zamienić **-(q)** na **-it**, a **-up** na **-vit**.

Czasownik otrzymuje następujące sufiksy:

- **-j** po głosce albo **-t** po spółgłosce;
- końcówka osoby podmiota i dopełnienia określonego, jeżeli jest:
  - w pierwszych dwóch schematach: **-u-tit** ‘2’, **-u-q** ‘3’;
  - w trzecim schemacie: **-a-it** ‘2/3’, **-a-nga** ‘3/3’, **-a-atit** ‘3/2’.

Czasownik przechodni bez dopełnienia jest traktowany jako zwrotni.

- (a)
13. Wilk zobaczył twojego szamana.
  14. Twój biały niedźwiedź zranił jakiegoś chłopca.
  15. Twój myśliwy wyleczył się.
  16. Zastrzelełeś nauczyciela.
  17. Przyszedłeś.
  18. Wyleczyłeś jakiegoś myśliwego.
- (b)
19. *Angatkuup aanniqtaatit.*
  20. *Ilinniaqtitsijiup inuwuktuq takujanga.*
  21. *Amaruit ukiakhaqtuq.*
  22. *Qingmirmik qukiqsijutit.*
  23. *Qingmiit ilinniaqtitsijimik aanniqsijuq.*